

China

Chinees Nieuwjaar

6 lessen rond de Chinese tradities

Vakgebied:
Culturele Vorming

Lesduur:
60-90 minuten per les

Pagina 1

Colofon

Chinees
Nieuwjaar

Les voor groep
7/8

3 x 60 minuten

Beeldende
Vorming

China

– Chinees Nieuwjaar –

Leerkracht - handreiking

Inleiding

Tijdens deze les maken de kinderen kennis met de viering van het Chinese Nieuwjaar. Dat wordt in China altijd uitbundig gevierd. Mannen, vrouwen en kinderen lopen dan met wit geschminkte gezichten en prachtige traditionele Chinese kleding over straat. Natuurlijk horen daar draken en lampionnen bij. De leerlingen leren de betekenis van de typische versieringen en kleuren die bij de Chinese cultuur horen, zodat ze dit later in deze lessen kunnen verwerken in zelfgemaakte poppen, decors en attributen. Uiteindelijk zullen de kinderen hun eigen Chinese verhaal laten zien.

Doelstellingen

Les 1

1. De kinderen kijken naar Chinese kleuren en vormen tijdens Nieuwjaar, zij leren welke betekenis er achter deze kleuren en vormen schuil gaat.
2. De kinderen maken een typisch Chinese pop met een hoofd van papier-maché en bedrukte stof naar het idee van Chinese kleding.
3. De kinderen bekijken en vergelijken kleuren, stoffen en motiefjes van kleding van Chinese mensen tijdens Nieuwjaar. Zij ontwerpen van daaruit Chinese kleding voor hun eigen Chinese pop.

Les 2

1. De kinderen weten wat de oorsprong is van het beschilderen van gezichten tijdens het Chinese Nieuwjaar.
2. De kinderen leren goed te kijken naar een gezicht en leren typisch Chinese hoofden te maken.

Les 3

1. De kinderen experimenten met hout, ijzerdraad en stof.
2. De kinderen leren hoe zij een stevige constructie kunnen maken met verschillend materiaal.
3. De kinderen maken een karakter waar mee ze een verhaal uit gaan beelden.

Les 4

1. De kinderen maken een opzet voor een kort en grappig verhaal
2. De kinderen experimenteren welke omgevingsgeluiden passen bij het verhaal.
3. De kinderen maken een opzet voor een decor en voor decorstukken. Hiermee leren ze de ruimte in te zetten voor hun verhaal.

Les 5

1. De kinderen leren een decor en decorstukken te schilderen en in te zetten.
2. De kinderen leren vaart en afwisseling in hun verhaal aan te brengen.

Les 6

1. De kinderen presenteren hun verhalen aan elkaar en aan ouders en/of kinderen.

Doelgroep

Deze les is bedoeld voor groep 7/8.

Vakken en Kerndoelen

Wereldoriëntatie

Kerndoel 47:

De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing.

Kunstzinnige Oriëntatie

Muziek

Kerndoel 54:

De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

Kerndoel 55:

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Kerndoel 56: De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Lesidee

Les 1

Introductie en inleiding

Vertel de kinderen dat zij de komende 6 lessen gaan besteden aan het maken van een Chinees verhaal wat zij elkaar in de laatste les presenteren. Les 1-3 werken de kinderen aan een eigen karakter, les 4-6 aan het decor, de attributen en het verhaal en/of spel. Deze les gaan de kinderen stof voor Chinese kleding bedrukken en hoofden van papier-maché maken.

Toon een aantal plaatjes van een Chinese Nieuwjaarsviering. Zie PowerPoint. Vraag de kinderen om te vertellen wat hen opvalt. Kijk opnieuw naar de foto's. Richt de aandacht op kleur, vorm en betekenis. Stel daarbij de volgende vragen:

- Welke kleuren vallen je op?
- Welke kleuren zie in de kleding terugkomen
- Zijn er bepaalde vormen die je terug ziet komen?
- Zitten er bepaalde motieven in de kleding
- Waarom gebruiken de Chinezen deze kleuren en vormen?

Neem de tijd om de waarnemingen van de kinderen te bespreken. Richt de aandacht specifiek op de kleding. Zie achtergrondinformatie.

Vertel de kinderen dat zij vandaag het hoofd van de pop gaan maken van papier-maché en stoffen gaan bedrukken voor de kleding.

Kern

Papier-maché

Zorg dat er genoeg behangplaksel klaarstaat en leg kranten op tafel. Blaas een ballon op tot een klein bolletje, leg er een knoopje in. De kinderen scheuren de kranten in stroken en halen die door het behangplaksel. Daarna worden ze op de ballon gelegd en aangedrukt. Breng voor de eerste ronde niet meer dan vier lagen kranten aan. Laat de 'kop' goed doordrogen. Breng eventueel nog een aantal lagen aan. Zie afbeelding ..

Stof bedrukken

Zorg dat er verschillende kleuren en lapjes stof klaar liggen. Zet rode, zwarte en blauwe verf neer. De kinderen werken met luciferhoutjes, die ze in de verf dopen en voorzichtig afdrukken. Zo worden de motiefjes niet al te groot. Laat de kinderen oefenen op papier. Zorg ervoor dat de kinderen klein en precies werken.

Begeleid telkens een paar kinderen met het maken van een papier-maché hoofd. De andere kinderen zijn bezig met het bedrukken van de stoffen.

Chinees spreekwoord:

Leraren zetten de deur open, het is voor de leerling om binnen te treden...

Afsluiting

Laat de kinderen stoppen met werken. Toon daarna een paar van de gedrukte stoffen. Vraag aan de klas wat er goed is in deze stoffen. Kijk of de kinderen 'spelregels' kunnen ontdekken. Afwisseling, vlakjes, lijnen.

Vertel de kinderen dat de volgende les de hoofden van papier-maché beschilderd zullen worden en dat ze verder gaan met het aankleden van hun karakter.

Les 2

Introductie en inleiding

In de tweede les beschilderen de kinderen hun hoofd van papier-maché op traditionele Chinese wijze. Laat foto's zien van geschminkte Chinezen. Vertel dat Chinezen met Oud en Nieuw vaak hun gezichten beschilderen. Vraag aan de kinderen wat ze van deze geschminkte gezichten vinden. Kijk nog een keer naar de foto's. Stel de volgende vragen:

- Welke kleuren zie je?
- Welke vormen vallen op?
- Hoe zijn de ogen en wenkbrauwen beschilderd?
- Wat hebben de Chinezen met hun haar gedaan?

Vraag aan de kinderen waarom ze denken dat Chinezen dit doen. Vertel daarna de reden van het schminken. Zie *achtergrondinformatie*.

Kern

Vertel dat we gaan oefenen met het tekenen van Chinese gezichten. Laat een kaart zien met allerlei soorten beschilderde gezichten. Vertel dat de kinderen hier een voorbeeld uit kunnen kiezen voor hun eigen poppen. Neem één voorbeeld. Elk kind heeft een A4 en een potlood. Klassikaal tekent u stap voor stap het gezicht, waarbij de volgende punten aan de orde komen:

- De vorm van de wenkbrauwen.
- De beschilderde ogen met aan de uiteinden puntjes.
- De gekleurde oogschaduw boven de ogen.
- De haardracht – vaak een half rondje om het gezicht.
- Een witte huidskleur of een andere beschildering.

Na deze oefening mogen de kinderen op A4 hun eigen gezicht gaan proefverven met (plakkaat)verf en kwasten. Wijs de kinderen erop dat ze eerst de onderlaag schilderen - de huidskleur – en daar de ogen, wenkbrauwen, neus, lippen en haren overheen verven.

Afsluiting

Laat de kinderen stoppen met werken. Geef alle gezichten een goede plek. Neem een paar 'karakters' als voorbeeld. Vraag welke gezichtsuitdrukking ze uitstralen en hoe dat komt.

Les 3

Introductie en inleiding

Vertel de kinderen dat we deze les hoofd en kleding aan elkaar vast gaan maken en de poppen op een stok vastzetten. De kinderen mogen hier een heel aantal materialen voor gebruiken. Ook kunnen ze hun karakter versieren.

Laat foto's zien van Chinese kleding. Vraag de kinderen wat hen opvalt. Kijk goed naar de versieringen en de manier waarop de kleding gedrapeerd wordt.

Kern

Geef de instructies voor het maken van de pop. De kinderen steken een stok in de lengte door een plastic fles. Het hoofd wordt op de bovenkant van het flesje geplaatst en met plakband vastgezet. Aan de zijkanten van het flesje kunt u ijzerdraad steken voor de armen. *Zie bijlage ..*

Laat de kinderen nadenken over de volgende problemen:

- Op welke manieren kun je het hoofd aan de fles vast maken?
- Hoe kan je er voor zorgen dat de fles niet van de stok afglijdt?
- Wat kan je doen om de zelf bedrukte stof goed aan de pop vast te maken?
- Waarmee kun je versieringen maken, zoals kettingen en hoeden?

De kinderen hebben de volgende materialen tot hun beschikking:

Gekleurd papier | houten stokken | plastic flesjes | kurken | wc-rolletjes | stokjes | garen | scharen | lijm | plakband | tape | ijzerdraad | schuimrubber.

Afsluiting

Steek de poppen door de achterkant van een schoenendoos zodat ze rechtop staan. Bespreek met de kinderen of ze nog meer tijd nodig hebben om hun pop af te maken. Benoem klassikaal een aantal verrassende en creatieve vondsten van de leerlingen. Bespreek wat ze gedaan hebben tijdens het maken van de pop.

Les 4

Inleiding en introductie

De komende 3 lessen gaan de kinderen verder met het maken van een decor, attributen en een verhaallijn. Deze les krijgen de kinderen een werkblad, waarin zij een eigen verhaal, een bijpassende omgeving en decor en omgevingsgeluiden op papier uitwerken.

Vertel de kinderen dat zij deze les een verhaal gaan schrijven dat speelt rond het Chinese Nieuwjaar en daar een bijpassend decor bij ontwerpen. Als voorbereiding vertelt u kort wat over het Chinese Nieuwjaar en laat u verschillende afbeeldingen zien. Laat de kinderen de verschillen met Nederland benoemen. Denk met de kinderen na welke elementen tot een verhaal zouden kunnen worden. Luister daarna via YouTube naar een aantal geluidsfragmenten rond het Chinese Nieuwjaar. Laat de kinderen nadenken over hoe je bepaalde typische geluiden na kan doen met muziekinstrumenten of andere voorwerpen. De kinderen kunnen de ideeën uitwerken in een eigen verhaal en decor. Dit verhaal en decor is nodig om de hoorders iets te laten beleven van het Chinese Nieuwjaarsfeest.

Kern

Vertel dat de kinderen straks in groepjes van 4 een verhaal en een decor gaan maken rond het Chinese Nieuwjaar. De vier karakters die ze gemaakt hebben, spelen daar allemaal een rol in. De laatste les mogen de kinderen dit verhaal vertellen. In stappen doen de kinderen het volgende:

1. Ze maken groepjes van vier.
2. Ze bouwen met behulp van het werkblad een verhaal.
3. Ze maken een schetsontwerp voor hun decor.
4. Ze denken na over de inzet van geluiden.

Afsluiting

Sluit per groepje af en neem door hoe ze in het proces staan, waar ze tegenaan lopen, wat ze de volgende les nodig hebben aan materiaal of begeleiding. Maak heldere afspraken voor de komende les.

Les 5

Inleiding en introductie

Deze les maken de kinderen een passend decor op papier. Verder oefenen zij hun verhaallijn met hun karakters en de geluiden. Vertel de kinderen dat zij deze les het decor gaan beschilderen en een decorstuk gaan maken. Ook is er tijd om het verhaal te oefenen.

Kern

Laat de kinderen de papierrollen zien waarop zij gaan schilderen. Toon de constructie waarin zij het verhaal vertellen – dat kan bijvoorbeeld achter een tafel zijn. Op deze manier weten kinderen hoe groot zij hun decor moeten maken. Ook laat u de kartonnen dozen en het karton zien waarmee de kinderen typisch Chinese gebouwen kunnen maken.

Leg uit dat decorstukken voor diepte in het decor zorgen. Als de kinderen daar gebruik van willen maken, moet het bij hun verhaal passen en ook Chinees ogen. Eventueel herhaalt u kort de PowerPoint uit de vorige les.

Laat de kinderen het volgende doen:

1. Alle tafels en stoelen gaan aan de kant, zo ontstaat er ruimte om te verven.
2. Elke groep zorgt voor vuilniszakken en/of kranten onder het papier. Dit is tegen het doordrukken van de verf.
3. Maak per groepje afspraken wie het grote decor maakt en wie de decorstukken.
4. Doe de verf in verfbakken en neem een stevige pot water mee voor de kwasten en rollers.
5. Elk kind trekt een schort of een oud overhemd aan.

Haal, terwijl de kinderen bezig zijn met het maken van het decor en de decorstukken, elke keer een groep uit de klas om het verhaal en de geluiden te oefenen. Dit kan het beste in een andere ruimte. Het is handig als er een paar andere kinderen feedback en verbeterpunten kunnen geven.

Ruim alles op en maak de afspraken voor de laatste les.

Les 5

Inleiding en introductie

Verwelkom kort de luisteraars. Vertel dat de kinderen afgelopen week met China bezig zijn geweest en geprobeerd hebben iets van dit land te verwerken in een verhaal met karakters, decor en in de geluiden. Vertel dat het doel van de lessen was om hun eigen omgeving te vergelijken met China. Daarnaast hebben de kinderen expressief gewerkt met beelden, muziek, taal en spel om daarmee hun ervaringen te verwerken. Vanmiddag is te zien of dat gelukt is.

Kern

De kinderen presenteren hun verhalen.

Afsluiting

Rond het project op een gezellige manier met de klas af. Bijvoorbeeld door de vertelde verhalen terug te kijken op het digibord.

Tijdsplanning:

Les 1

Introductie	5 min.
Kern 1	10 min.
Kern 2	35 min.
Afsluiting	5 min.

Les 2

Introductie	15 min.
Kern	35 min.
Afsluiting	5 min.

Les 3

Introductie	15 min.
Kern	35 min.
Afsluiting	5 min.

Les 4

Introductie	20 min.
Kern	30 min.
Afsluiting	10 min.

Les 5

Introductie	10 min.
Kern	70 min.
Afsluiting	10 min.

Les 6

Introductie	10 min.
Kern	70 min.
Afsluiting	10 min.

Materialen

Les 1 - PowerPoint | plakkaatverf | luciferhoutjes | diverse lapjes stof | behangplaksel | krantenpapier | ballonnen.

Les 2 - PowerPoint | A4-papier | potlood | plakkaatverf | kwasten | water.

Les 3 - PowerPoint | gekleurd papier | houten stokken | plastic flesjes | kurken | wc-rolletjes | stokjes | garen | scharen | lijm | plakband | ijzerdraad | schoendozen.

Les 4 - PowerPoint | muziekinstrumenten | geluidsfragmenten YouTube | werkbladen | schetspapier voor decor

Les 5 - PowerPoint | grote rollen papier | latten en touw om papier aan op te hangen | karton voor de decorstukken | verf | kwasten | rollers | kartonnen dozen | verfschorten | vuilniszakken | oude kranten | scharen | lijm

Les 6 – decor en decorstukken | tafels op de zijkant als plek om verhalen te presenteren | karakters van elke leerling | videocamera

Informatie

Zoek op internet voor gerichte informatie over het Chinese Nieuwjaar en de betekenis van kleuren en symbolen.

De beschilderde gezichten van de Chinezen tijdens het Chinese Nieuwjaar vinden hun oorsprong in de Chinese opera. De decors daarvan zijn vaak sober zodat alle aandacht op de personen is gericht. Deze personen zijn enorm kleurig uitgedost en hebben allemaal een typisch masker. Dit masker zegt iets over hun persoonlijkheid. Kleuren spelen daarin een belangrijke rol. Goud staat vaak voor het goddelijke en geel voor de keizerlijke macht. Ook zie je in sommige maskers bepaalde dieren terug. In China is elk jaar gewijd aan een dier. Zo was 2014 het jaar van het paard. Een paard is ongeduldig en pronkt met uiterlijke schoonheid. Dit zie je terug in de maskers en kostuums.